

УДК 347.1

Керенцева О. - ст. гр. ПК-31

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОЗВ'ЯКІВ ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

Науковий керівник: ст. викладач Грузін В.Я.

Будь-яке право або правова система базуються на відповідних громадянському суспільству уявленнях про особу, можливості її вільного волевиявлення. Тому особисті немайнові права визначають статус особи у суспільстві та рівень розвиненості суспільства. Крім того, належна гарантія права на недоторканність особистого життя є неодмінною ознакою правової держави та громадянського суспільства, до побудови яких прагне Україна. Це допоможе успішній інтеграції нашої держави в європейській правовий простір, стати частиною Європейського Союзу.

Особисті немайнові права у цивільному праві можуть бути пов'язані різноманітними зв'язками. Вони є надзвичайно важливими як з наукового, так і з практичного боку: без них неможливе існування системи даних прав, адже саме завдяки взаємозв'язкам елементи утворюють систему. Виділяються три основні групи внутрішніх зв'язків: структурні, функціональні та генетичні.

Структурними зв'язками особистих немайнових прав є ті, за допомогою яких розглядаємо структуру системи названих прав, поділяючи її на інститути і норми. Але не тільки зв'язок, наприклад, між інститутами особистих немайнових прав, забезпечує її цілісність. Між такими елементами можуть бути інші зв'язки, які складають їх у базові, похідні та допоміжні компоненти системи даних прав.

Базовими компонентами виступають ті особисті немайнові права в цивільному праві, які складають фундамент для інших особистих немайнових прав, котрі можуть розширювати дане право, доповнювати його. Похідні компоненти мають розвивати, конкретизувати базові. Допоміжні компоненти не є обов'язковими для реалізації основних особистих немайнових прав, але тією чи іншою мірою впливають на систему цих прав.

Функціональний зв'язок відображає роль і значення взаємозв'язків особистих немайнових прав у процесі функціонування їх системи. Це можуть бути зв'язки субординації та координації.

Зв'язки *субординації* мають характеризувати складну ієрархічну побудову системи особистих немайнових прав, обумовленість побудови її елементів за вертикаллю. Зв'язки *координації* відображають інший бік єдності системи особистих немайнових прав. Вони поєднують елементи даної системи ніби "по горизонталі", тобто без будь-якої ієрархії, підпорядкованості більшому структурному елементові.

Генетичні зв'язки системи особистих немайнових прав повинні виражати розвиток системи особистих немайнових прав та формування її підрозділів, тобто формування інститутів особистих немайнових прав. За впливом на регулювання суспільних відносин виділяють наступні стадії: 1) зародження; 2) становлення; 3) стабілізації; 4) дестабілізації; 5) переживання (система правового явища продовжує існувати як частина нової, принципово іншої системи).

Таким чином, пропонується виділити такі основні типи внутрішніх взаємозв'язків між елементами системи особистих немайнових прав: структурні, функціональні та генетичні. Кожен з них і всі вони разом забезпечують цілісність, стабільність цієї системи та водночас її розвиток.